

ΑΠΑΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΙΟΥΝΙΟΣ,

1893. ΑΡΙΘ. 306

Συνδρ. έτησ. έν 'Ελλάδι Δρ. 1.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ,

Είς ούδένα, πλὴν τῶν τακτικῶν
ἀνταποκριτῶν, στέλλεται ἡ «Ἐφημερίς
τῶν Παίδων» ἀνευ προκληρωμῆς.

» » » Ἐξωτερικῶ φρ. 2. Ἐν ὁδῷ Σταδίου ἀριθ. 26.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ Η ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ.

Ἡ κίνησις τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως διὰ τῶν αἰώνων εἶναι σπουδὴ βαθέος ἐνδιαφέροντος. Ἐν εἶδος φιλοσοφίας ἀκολουθεῖ ἄλλο. Εἰς ἄνθρωπος εἰς μίαν ἐποχὴν προσφέρει ἐν εἶδος λύσεως τοῦ προβλήματος τῆς ζωῆς, ἄλλος εἰς τὴν αὐτὴν ἢ εἰς ἄλλην ἄλλο εἶδος.

Τοῦτο καταφαίνεται, ἐὰν ἐξετάσωμεν τὴν ἱστορίαν τῆς φιλοσοφίας. Αὕτη διαιρεῖται εἰς 4 μεγάλας περιόδους τὴν Ἀρχαίαν, τὴν Ἑλληνικὴν, τὴν Γραικορωμαϊκὴν καὶ τὴν Νεωτέραν. Αἱ περίοδοι αὗται διαιροῦνται καὶ υποδιαιροῦνται ἕως οὗ ὁ νοὺς κουράζεται καὶ συγχίζεται μὲ τὰς ἀτελευτήτους μεταβολὰς τῶν σκέψεων καὶ τῶν γνωμῶν τῶν ἀνθρώπων. Οὕτως ἡ Ἀρχαία φιλοσοφία ἐμπερικλείει 7 μεγάλας σχολὰς, παριστᾷ δὲ ἐπὶ τὰ μεγάλα μεταβολὰς σκέψεως. Τούς Ἰωνικοὺς φιλοσόφους ἠκολούθησαν οἱ Ἑλεᾶται, τούτους δὲ ὁ Ἡράκλειτος καὶ τὸν Ἡράκλειτον οἱ Ἀτομισταί, οἱ ὁπαδοὶ τῆς θεωρίας τῶν ἀτόμων, τούτους δ' ὁ Ἀναξαγόρας, τὸν δὲ Ἀναξαγόραν οἱ σοφισταί. Κατὰ τὰ τελευταῖα στάδια τὴν σοφιστικὴν φιλοσοφίαν διεδέχθη ὁ Στωικισμός, ὁ Ἐπικουριανισμός, ὁ Σκεπτικισμός, ἀρχαῖος καὶ νεώτερος, ὁ Νεωπλατωνισμός, ὁ Σχολατικισμός, ὁ Ἰδεαλισμός, ὁ Πραγματικισμός, ὁ Ὑλισμός, καὶ διάφορα ἄλλα ἤδη ἰσμοῦ. Ὁ Πλάτων ἐτροποποίησεν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σωκράτους. Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης διαφέρει ἀπὸ τὸν Πλάτωνα.

Ἡ Νεωτέρα φιλοσοφία παριστάνει μεγαλειτέρας καὶ ταχυτέρας μεταλλαγὰς. Ὁ Δεκάρτης, Σπινόζας, Χιούμ, Λειβνίτιος, Κάντιος, Φίχτιος, Σέλλιγγ καὶ Ἔγκελ, ἕκαστος εἶχε τοὺς ἰδίους αὐ-

τοῦ ὁπαδούς καὶ νέαν καὶ πολὺ διαφέρουσαν δοξασίαν περὶ ζωῆς ἀπὸ ἐκείνην, τὴν ὅποιαν εἶχον οἱ πρὸ αὐτοῦ.

Τοιαῦται αἱ μεταβολαὶ εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φιλοσοφίαν καὶ μάθησιν. Αἱ ἱστορικαὶ αὗται μεταβολαὶ ἀποκαλύπτουν τὸ ἀσταθές καὶ ἀπατηλὸν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ ἀπολύτως ἐπισφαλές τῆς ἀνθρωπίνης αὐθεντικότητος. Οἱ διάσημοι οὗτοι ἄνδρες ἀντιπροσωπεύουν τὰς ἀγχοινουστάτας διανοίας καὶ τὸν βαθύτατον λόγον, τὰ ὅποια ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ μεταχειρισθῇ πρὸς λύσιν τοῦ προβλήματος τῆς ζωῆς, καὶ ὅμως ὁ κόσμος ἀρνεῖται νὰ δεχθῇ οἰανδήποτε τούτων, ὡς ἐσχάτην αὐθεντικότητα. Ὁ ἱστορικὸς Δοδινιὲ συνέθιξε νὰ λέγῃ, ὅτι θὰ ἔδιδε περισσότερον διὰ μίαν ἀκτίνα φωτός ἀπὸ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ — τὴν Γραφὴν — παρὰ δι' ὅλην τὴν ἀνθρωπίνην σοφίαν. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ζῇ καὶ διαμένει εἰς τὸν αἰῶνα. Διτηρήθη ἀμετάβλητος καὶ ἀδιάφθορος δι' ὅλων τῶν περιπετειῶν, καὶ ἐν γένει τῶν ἀνθρωπίνων γνωμῶν, καὶ ἤδη ἀπολαμβάνει τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ ἀγάπην τοῦ κόσμου.

Ἡ ἀνθρωπίνη σκέψις εἶναι καθὼς ἡ παλλήρροια — ἐν κύμα διαδέχεται ἕτερον — ἕκαστον δὲ κατὰ σειρὰν χάνει τὴν ἀτομικότητά του, ὅταν κτυπήσῃ ἐπὶ τὴν ξηράν. Οἱ διαλογισμοὶ τοῦ Θεοῦ εἶναι ὡς ὁ ποταμός, ὅστις ῥέει εὐσταθῶς καὶ ἀδιακόπως διὰ τῆς καρδίας στερεᾶς τινος ἡπείρου, ἥτις σταματᾷ τὴν περαιτέρω πορείαν τῆς ἀνησύχου θαλάσσης.

Ἡ πορεία τῆς Γραφῆς διὰ τῆς ἱστορίας ἀποδεικνύεται ὅτι εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ. Δὲν ἐπιρρεάσθη ὑπὸ τῆς πτώσεως αὐτοκρατοριῶν, ὑπὸ τῆς μεταβολῆς τῶν φιλοσοφιῶν, καὶ τῶν θρησκειῶν τῶν

ἀνθρώπων, οὐδὲ ὑπ' οὐδεμιᾶς τῶν μεταβάσεων, αἵτινες εἶναι οἱ ἀναγκαῖοι ὅροι πάντων ὅσα εἶναι πεπερασμένα καὶ πρόσκαιρα. Δὲν ἔχει οὕτω μὲ τὴν ἀνθρωπίνην σκέψιν. Ἐκάστη γωνία ἔχει τὴν παλirroάν της, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπιρρεάζεται. Συζητήσεις καὶ ἐρευναι εἶναι ἀναγκαῖοι παράγοντες εἰς τὴν ἀνθρωπίνην πρόδον.

Ὁ ὠκεανὸς θὰ ἐβρωμοῦσεν ἄνευ τῆς κινήσεως τῆς ἐνεργουμένης εἰς τὰ ὕδατα αὐτοῦ ὑπὸ τῶν καταιγίδων καὶ τῶν παλλιροειῶν. Οἱ ποταμοὶ δὲν ἔχουσι χρεῖαν οὔτε καταιγίδων, οὔτε παλλιροειῶν πρὸς διαιώνισιν τῆς ζωῆς ἐν αὐτῷ. Ὅστις εἶναι ἀραγμένος ἐν τῷ Θεῷ, δὲν ἀνησυχεῖ ὑπὸ τῶν διαμαχῶν καὶ συνταράξεων, αἵτινες συμβαίνουν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην σκέψιν.

Η ΜΑΥΡΗ ΩΡΑΙΟΤΗΣ.

Αὐτοβιογραφία ἐνὸς ἵππου.

(Ἰδε προηγούμενον φύλλον)

Εἰς τὰ ἀνοικτὰ λειβάδια εἶχομεν πολὺ ὥραϊα παιγνίδια καλπάζοντες ἄνω καὶ κάτω καὶ κυνηγοῦντες τὸ ἐν τῷ ἄλλῳ γύρῳ, τριγύρῳ τοῦ ἀγροῦ ἔπειτα σταματῶντες ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν δένδρων. Ἄλλ' ὅταν ἦλθεν ὁ καιρὸς τῆς ἐξημερώσεως, ἦτο κακὸς καιρὸς δι' ἐμέ. Διάφοροι ἄνδρες ἦλθον νὰ με πιάσουν, ὅταν δὲ μετὰ πολλὰς προσπάθειας μὲ συνέκλεισαν εἰς μίαν γωνίαν τοῦ ἀγροῦ, εἰς ἐξ αὐτῶν μὲ συνέλαβεν ἐκ τῆς βίβης καὶ τὴν ἐσφίγξε τόσον δυνατὰ, ὥστε μόλις ἤμποροῦσα νὰ ἀναπνεύσω. Ἐπειτα ἄλλως συνέλαβε διὰ τῆς σκληρὰς χειρὸς του τὴν κάτω σιαγόνα μου, καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα μου, καὶ οὕτω διὰ τῆς βίας ἔβαλε εἰς τὸ στομα μου τὴν χαβιά. Ἐπειτα μὲ ἔσυρε διὰ τοῦ ἀγωγέως, ἐνῷ ἕτερος μὲ ἐμαστιγώνει ἐκ τῶν ὀπισθεν. Αὕτη ἦτο ἡ πρώτη πείρα μου περὶ τῆς φιλοφροσύνης τῶν ἀνθρώπων. Τὸ πᾶν βία! Δυστυχῶς δὲν μοι ἔδιδον ευκαιρίαν νὰ γνωρίσω τί ἤθελον. Κατηγόμην ἀπὸ εὐγενὲς γένος καὶ ἤμην πολὺ ζωηρὰ καὶ πολὺ ἀγρία, καὶ τοῦτο ἀναμφιδόλως τοὺς ἐπροξένησε πολὺν ταραχήν. Ἄλλ' ὅμως ἦτο πολὺ σκληρὸν νὰ κλειώμαι ἐντὸς ἐνὸς ἵπποστασίου ἡμέραν καὶ νύκτα, ἀντὶ νὰ ἔχω τὴν ἐλευθερίαν μου, καὶ διὰ τοῦτο ἤμην ἡρεθισμένη καὶ ἐπασχον καὶ ἐπόθουν νὰ ἐλευθερωθῶ. Σὺ αὐτὸς γνωρίζεις καλῶς πόσον κακὸν εἶναι τοῦτο, ἐνῷ ἔχεις καλὸν καὶ φιλόφρονά κυρίον, καὶ πολλὰς περιποιήσεις καὶ χαϊδεύματα, ἀλλ' ἐγὼ δὲν εἶχον τίποτε ἀπ' αὐτά.

— « Ὑπῆρχεν ὅμως εἰς, ὁ γέρω αὐθέντης, ὁ κ. Ρύδερ· οὗτος νομίζω ἠδύνατο νὰ μὲ ἡμερώσῃ ταχέως, καὶ θὰ ἔκαμνε μὲ ἐμὲ ὅ,τι ἐπεθύμει, ἀλλὰ

δυστυχῶς εἶχεν ἀναθέσει, ἐντελῶς τὸ δυσκολώτερον μέρος τοῦ ἔργου εἰς τὸν υἱὸν του καὶ εἰς ἄλλον τινὰ πεπειραμένον ἄνθρωπον, αὐτὸν δὲ ἤρχετο κατὰ καιροὺς νὰ ἐπιβλέπῃ. Ὁ υἱὸς του ἦτο ἄνθρωπος ἰσχυρὸς, ὑψηλὸς καὶ θαρραλέος, ὅθεν ἐκαλεῖτο Σαμφών, συνειθίζε δὲ νὰ καυχᾶται ὅτι οὐδέποτε εἶχεν εὑρεῖ ἵππον ἱκανὸν νὰ τὸν καταρρίψῃ. Ἐστερεῖτο τῆς τρυφερότητος τοῦ πατρὸς του, καὶ ἦτο ὅλως σκληρότης — σκληρὰ φωνή, σκληρὸν ὄμμα, σκληρὰ χεῖρ, ἡσθάνθη δ' ἐκ πρώτης ἀρχῆς ὅτι ἐκείνο, τὸ ὁποῖον ἤθελεν, ἦτο ν' ἀφαιρέσῃ ἀπ' ἐμοῦ ὅλην τὴν ζωηρότητα καὶ νὰ μὲ καταστήσῃ ἡσυχον, ταπεινὴν, εὐπειθῆ, κομμάτι ἵππειον κρέας! «Ναί, ἵππειον κρέας!» Αὐτὸ ἦτο ὅλον, περὶ τοῦ ὁποίου ἐσκέπτετο,» προσέθηκεν ἡ Πιπερόριζα καὶ ἐκτύπησε τὸ ἔδαφος διὰ τοῦ ποδὸς της, ὡς ἐὰν καὶ αὐτὸς ὁ περὶ αὐτοῦ συλλογισμὸς τὴν παρώργιζεν. Ἐξηκολούθησε δὲ λέγουσα, « Ἐὰν δὲν ἔκαμνα ἀκριβῶς ὅ,τι αὐτὸς ἤθελε, μὲ ἔφερεν ἔξω εἰς τὸ γυμναστήριον καὶ μὲ ἔκαμνε νὰ γυρίζω γύρω τριγύρω διὰ τοῦ μακροῦ σχοινίου τῆς γυμναστικῆς ἕως οὗ μὲ κατεκούραζεν. Μοὶ φαίνεται ὅτι ἔπινε πολὺ, ὅσον δὲ περισσότερον ἔπινε, τόσον σκληρότερον ἐφέρετο πρὸς ἐμέ. Ἡμέραν δὲ τινα, μὲ ἔκαμε νὰ ἐργασθῶ σκληρῶς παντοιοτρόπως, καὶ ὅταν ἐπλαγίασα, ἤμην κουρασμένη καὶ ταλαίπωρος καὶ ὠργισμένη. Τὸ πᾶν μοὶ ἐφαίνετο πολὺ σκληρόν. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἦλθε δι' ἐμὲ ἐνωρὶς καὶ πάλιν μὲ ἔκαμε νὰ γυρίσω ἐπὶ πολλὴν ὥραν, μόλις δ' εἶχον ἀναπαυθῇ μίαν ὥραν καὶ ἰδοὺ παρουσιάζεται ἔχων ἀνὰ χεῖρας τὸ ἐφιππίον καὶ τὸν χαλινὸν καὶ νέον εἶδος χαβιά. Δὲν δύναμαι νὰ εἴπω πῶς ἀκριβῶς συνέβη τοῦτο, διότι μόλις μὲ ἵππευσεν εἰς τὸ γυμναστήριον, κἄτι τι, τὸ ὁποῖον ἔκαμα, τὸν ἐξώργισε καὶ τὸν ἔκαμε νὰ σφίγῃ τὰ ἡνία τόσον ἰσχυρῶς, ὥστε σχεδὸν μὲ ἐπνίξε. Ὁ νέος χαβιάς μοὶ ἐπροξένει πολὺν πόνον καὶ αἰφνης ὠρθώθη· τοῦτο τὸν ἐξώργισεν ἔτι περισσότερον καὶ ἤρχισε νὰ μὲ κτυπᾷ. Ἡ διαγωγή του αὕτη διήγειρε τὸ πνεῦμά μου ἐναντίον του καὶ ἤρχισα νὰ λακτίζω καὶ νὰ κύπτω καὶ νὰ ὀρθοῦμαι, ὅπως ποτὲ πρότερον δὲν εἶχον κάμει, πάλῃ δὲ σφοδρὰ ἐξηκολούθησε μετὰξὺ αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ, καὶ ἐπὶ πολὺν ὥραν ἔμενε κολλημένος ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου, μὲ ἐμαστιγώνει δὲ σκληρῶς μὲ τὸ μαστίγιον καὶ μὲ ἐκέντα μὲ τοὺς πετερνιστῆράς του, ἕως οὗ τὸ αἷμα μου ἤρχισε νὰ βράζῃ καὶ ἀπεφάσισα ὅπως ἤμποροῦσα νὰ τὸν ρίψω κατὰ γῆς. Μετὰ τρομερὸν δ' ἀγῶνα τὸν κατέρριψα πρὸς τὰ ὀπισθεν, τὸν ἤκουσα δὲ νὰ πέσῃ μὲ κρότον ἐπὶ τῆς χλόης καὶ χωρὶς νὰ γυρίσω νὰ κυττάξω ὀπίσω μου ἐκάλπασα εἰς τὸ ἀντικρυ μέρος τοῦ ἀγροῦ. Ἀφοῦ ἔφθα-